

EINELTISÁÆTLUN

Víkurskóli Vík í Mýrdal

Úr lögum um grunnskóla 91/2008

„Grunnskólar skulu hafa heildstæða stefnu um það hvernig fyrirbyggja eigi að líkamlegt, andlegt eða félagslegt ofbeldi eigi sér stað í skólastarfi. Skólar skulu einnig hafa áætlun um framkvæmd tilkynningarskyldu samkvæmt barnaverndarlögum, um hvernig brugðist er við tilvikum um einelti, annað ofbeldi og félagslega einangrun.“

Síðast uppfært 17.09.2020

Í Víkurskóla er einelti ekki liðið og ef einhver, nemandi eða foreldri, verður var við einelti er mikilvægt að hafa umsvifalaust samband við skólann svo hægt sé að bregðast við. Ef kennari eða starfsmaður skóla hefur grun um að einelti eigi sér stað eða fær vísbendingar þess eðlis ber honum að bregðast við því, kynna sér málið og upplýsa starfsfólk. Hvert mál er sérstakt og taka verður á því sem slíku. Hægt er að fá aðstoð við að vinna með eineltismál hjá sérfræðingum. Víða í skólastarfinu gefst kostur á fjalla um mannleg samskipti, t.d. í samfélagsgreinum, lífsleikni, líffræði og víðar.

Markmið eineltisáætlunar er að;

- stuðla að því að skólinn sé öruggur vinnustaður barna
- stuðla að því að nemendum líði vel í skólanum
- fræða nemendur um alvarlegar afleiðingar eineltis
- stuðla að samvinnu skóla og heimila í eineltismálum
- halda uppi fræðslu fyrir foreldra/forráðamenn um einelti
- foreldrar hafi greiðan aðgang að stefnu skólans í eineltismálum

Skilgreining á einelti

- Einelti er endurtekið líkamlegt og/eða andlegt ofbeldi, þegar einn eða fleiri níðast á eða ráðast aftur og aftur á einstakling.
- Einelti er samfellt ferli atvika sem nær stundum yfir langt tímabil. Gerandinn eða gerendur sameinast um að gera fórnarlambi sínu, þolandanum, lífið nánast óbærilegt.
- Ef einstaklingi líður illa yfir endurtekningu á framkomu annarra, þá er það einelti. Taka verður tillit til þess að fólk hefur misjafnt sársaukaþol, misjafnt skopskyn og tilfinningar. Líkamlegt ofbeldi er t.d. að lemja, hrinda, sparka, stela, skemma eigur annarra. Andlegt ofbeldi er t.d. að hóta, uppnefna, stríða, niðrandi athugasemdir og bréf, útiloka úr hópnum, breiða út sögur og ljúga upp á. Hér er vert að hafa sérstaklega Internetið í huga enda hefur það opnað á marga neikvæða möguleika í þessu sambandi.

Við úrvinnslu eineltismála er unnið eftir eftirfarandi ferli:

- Vakni grunur um einelti ber að tilkynna það strax til umsjónarkennara eða skólastjórnar, skriflega.
- Umsjónarkennari metur hvort um einelti sé að ræða samkvæmt skilgreiningu skólans.
- Ef grunur er staðfestur hefur umsjónarkennari samband við foreldra/forráðamenn þolenda og gerenda í sínum bekk. Þeim er gerð grein fyrir þeirri aðstoð sem skólinn getur veitt nemandanum.
- Einstaklingsviðtöl við þolendur og gerendur.
- Viðtölum fylgt eftir.
- Aukið eftirlit með nemendum sem málið snýst um.
- Markviss vinna með vináttu í bekkjum, reynt að efla samkennd.
- Umsjónarkennari kemur upplýsingum til annarra kennara og starfsfólks skólans sem eru í beinum samskiptum við nemandann.
- Umsjónarkennari skráir allt ferlið á skráningarblað frá tilkynningu þar til málinu hefur verið lokað. Við hvern hann talaði, til hvaða ráðstafana hefur verið gripið til að stöðva eineltið.

Fyrirbyggjandi aðgerðir

Skólinn:

- Aukin gæsla og skilvirkni gæsluaðila (fundir, samræmd viðbrögð).
- Tengsl við aðra aðila í samfélaginu, t.d. íþróttastarf og félagsmiðstöð.
- Skýrar skólareglur og skýr viðbrögð við brotum á þeim.
- Gæta vel að tengslum við leikskóla, að samfella haldist við flutning frá leikskóla í grunnskóla.
- Góð tengsl við heilsugæslu og félagsþjónustu.

Foreldrar:

- Fræðsla fyrir foreldra, nemendur og starfsfólk.
- Greiður aðgangur að reglum skólans og upplýsingum um aðgerðir vegna eineltis.
- Gott upplýsingastreymi milli heimila og skóla.

Nemendur:

- Skólareglur skýrar og sýnilegar.
 - Bekkjarreglur/bekkjarsáttmáli saminn sameiginlega í upphafi skólaárs.
 - Samkomulag um fyrirkomulag afmæla og annarra samkoma innan bekkjarins.
 - Könnun á líðan nemenda annað hvert ár.
 - Einstaklingsviðtöl umsjónarkennara við nemendur (í tengslum við könnun á líðan).
 - Tengslakannanir ef þurfa þykir í samvinnu við skólaþjónustu.
 - Nota hvert tækifæri sem býðst í skólastarfinu til að efla með nemendum gagnkvæma virðingu og umburðarlyndi gagnvart fjölbreytileika mannlífsins.
- Einelti upplýsingar til foreldra

Vísbendingar um að einelti eigi sér stað

Skólinn:

- Barnið vill ekki fara í skólann, alltaf, stundum eða tímabundið.
- Barnið hræðist að fara eitt í og úr skóla.
- Barnið mætir iðulega of seint í skólann og fer að skröpa.
- Barnið forðast ákveðnar aðstæður í skólanum t.d. leikfimi, sund.
- Barnið fer að fá lægri einkunnir, skortir einbeitingu - örðugleikar í námi.
- Barnið leggur fyrir eða seinna af stað í skólann en venjulega.

Félagarnir:

- Barnið forðast vini og önnur börn.
- Barnið lokar sig af og hættir að sinna áhugamálum sínum.

Hegðun:

- Barninu líður illa en vill ekki segja hvað er að.
- Barnið rýkur upp af litlu tilefni, er pirrað eða stjórnlaust í skapi.
- Barnið biður um aukapening eða byrjar að hnupla þeim.

Heilsufar:

- Líkamlegar kvartanir t.d. höfuðverkur, magaverkur.
- Svefn- og matarvenjur barnsins breytast.
- Barnið er með marbletti og skrámur sem það getur ekki skýrt.

Ef grunur leikur á að barnið verði fyrir einelti skal ræða opinskátt við barnið, hlusta, trúa og gefa tíma. Byrja að ræða almennt um veruna í skólanum, með hverjum barnið leikur sér, hvað gerir það í frímínútum o.s.frv. Reynið að hafa stjórn á tilfinningum og forðist ásakanir og reiði. Hafa samband við umsjónarkennara sem fer af stað með viðeigandi aðgerðir innan skólans. Ekki gefast upp, það getur tekið tíma að koma upp um og leysa eineltismál. Gott samstarf við skóla er mikilvægt. Mikilvægt er að láta skóla vita strax ef aðgerðir virðast ekki bera árangur. Á heimasíðu Víkurskóla er hægt að nálgast eyðublað sem nauðsynlegt er að fylla út og afhenda umsjónarkennara ef sterkur grunur um einelti vaknar.

Hvernig geta foreldrar/forráðamenn hjálpað börnum sínum að takast á við einelti?

- Upplýsa barnið um grundvallarreglur sem gott er að fara eftir:
- Vera ákveðin/n.
- Leita eftir stuðningi foreldra, kennara og félaga.
- Hvetja barnið til að segja frá því sem er að gerast í skólanum og tala um líðan sína.
- Hjálpa barninu við að mynda vinatengsl, einn vinur getur skipt sköpum.
- Kenna þeim að bregðast við stríðni og æfa/þjálf þau heima. Þetta eru viðbrögð eins og að láta sem stríðnin hafi engin áhrif, svara ekki, vera yfirvegað og afslappað, nota fyndni og grín, beita sjálfstýrkjandi aðferðum eins og að hugsa að þetta sé vandamál þeirra sem standa að eineltinu.
- Efla sjálfstraust barnsins. Foreldrar mega ekki ofvernda barnið og passa þarf upp á að það einangri sig ekki. Munið að hrósa því fyrir að takast á við vandann. Þolandi eineltis sýnir t.d. mikið hugrekki með því að mæta í skólann á hverjum degi.

Hvað ef barnið mitt er gerandi?

- Hafið samband við skóla, þar er hægt að setja í gang viðeigandi aðgerðir.
- Reiði og skammir duga skammt. Árangursríkara er að setjast niður og ræða málin. Skýra þarf út fyrir barninu að það er alveg ólíðandi að særa aðra, bæði líkamlega og andlega. Barnið þarf að skilja að maður ræðst ekki á minni máttar, slíkt er ómannlegt.
- Gott er að fá barnið til að setja sig í spor þolenda og ímynda sér hvernig þeim líður. Þannig eflum við samkennd barnsins með öðrum.
- Skoðið eigin hegðun og hegðun annarra í fjölskyldunni.
- Það er mikilvægt að barnið viti að foreldrarnir eru í sambandi við kennarann og fylgjast með framgangi málsins.
- Ef vel gengur má ekki gleyma að hrósa barninu.

➤ **Eyðublað fyrir foreldra sem vilja tilkynna mögulegt einelti era ð finna á heimasíðu skólans.**

➤ **Eineltisáæltun er jafnframt birt í Skólanámskrá Víkurskóla**

Tilkynning um mögulegt einelti

Ég undirrituð/undirritaður óska eftir að tekið verði á einelti sem ég tel að barn í Víkurskóla verði fyrir með það að markmiði að stöðva eineltið.

Nafn barns : _____

Kennitala: _____ Bekkur: _____

Tengsl við barn: _____

Birting eineltisins:

Hvenær hófst meint einelti?

Nafn og dagsetning

Umsjónarkennari/stjórnendur munu taka málið til formlegrar meðferðar innan þriggja virka daga frá dagsetningu tilkynningarinnar. Foreldrar verða upplýstir um gang málsins meðan á því standur. Málinu lýkur með formlegum hætti.

